

Otázky na skúšku pred Sviatosťou birmovania 2024

1. **PREŽEHNANIE:** V mene Otca i Syna i Ducha Svätého. Amen.
2. **MODLITBA PÁNA:** Otče nás, ktorý si na nebesiach, posväť sa meno tvoje, príď kráľovstvo tvoje, buď vôľa tvoja ako v nebi, tak i na zemi. Chlieb náš každodenný daj nám dnes a odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom, a neuved' nás do pokušenia, ale zbav nás Zlého. Amen.
3. **ANJELSKÉ POZDRAVENIE:** Zdravas', Mária, milosti plná, Pán s tebou. Požehnaná si medzi ženami a požehnaný je plod života tvojho Ježiš. Svätá Mária, Matka Božia, pros za nás hriešnych teraz i v hodinu smrti našej. Amen.
4. **CHVÁLOSLOVIE:** Sláva Otcu i Synu i Duchu Svätému; ako bolo na počiatku, tak nech je i teraz, i vždycky, i na veky vekov. Amen.
5. **Ako znie apoštolské vyznanie viery? Kedy apoštolské vyznanie viery zvykneme recitovať?**

„Apoštolské vyznanie viery znie: Verím v Boha Otca, všemohúceho Stvoriteľa neba i zeme, i v Ježiša Krista, jeho jediného Syna, nášho Pána, ktorý sa počal z Ducha Svätého, narodil sa z Márie Panny, trpel za vlády Poncia Piláta, bol ukrižovaný, umrel a bol pochovaný. Zostúpil k zosnulým, tretieho dňa vstal z mŕtvych, vystúpil na nebesia, sedí po pravici Boha Otca všemohúceho, odtiaľ príde súdiť živých i mŕtvych. Verím v Ducha Svätého, v svätú Cirkev katolícku, v spoločenstvo svätých, v odpustenie hriechov, vo vzkriesenie tela a v život večný. Amen.“

Apoštolské vyznanie viery recitujeme najmä v nedeľu a v prikázané sviatky hneď po kázni počas svätej omše, alebo aj na začiatok modlitby svätého ruženca. Tento text vyznania viery vyjadruje stručne v čo veríme, my, kresťania katolíci. Prvotní kresťania sa týmto textom vedeli spoznať, hoci pochádzali z rozdielnych krajín.

6. **Šesť hlavných pravd našej viery.**
 1. Boh je len jeden.
 2. V Bohu sú tri božské osoby: Otec, Syn a Duch Svätý.
 3. Syn Boží sa stal človekom, aby nás vykúpil.
 4. Boh je spravodlivý sudca, ktorý dobrých odmeňuje a zlých tresce.
 5. Duša človeka je nesmrteľná.
 6. Božia milosť je na spásu potrebná.
7. **Kto je Boh?** Boh je náš nebeský Otec, Stvoriteľ neba a zeme. Stvoriteľ ľudí i anjelov. Nemá počiatok ani koniec. Jeho vlastnosti: je večný, všemohúci, vševediaci, milosrdný, spravodlivý, dokonale múdry a láskavý.
8. **Kde je Boh?** Boh je všade: na nebi, na zemi a na každom mieste. Napriek tomu, že je všadeprítomný, nie je nám všade rovnako blízky. Totižto, nakoľko mu dovoľím priblížiť sa mi, o tom rozhodujem sám so svojou slobodou. Najbližšie je nám vo sviatosťiach.
9. **Koľko je Bohov?** Jeden.
10. **Koľko je osôb v jednom Bohu?** V Bohu sú tri božské osoby: Otec, Syn a Duch Svätý. Každá osoba je pravý Boh. Jedným menom ich nazývame Najsvätejšia Trojica.

- 11. Kto je Ježiš?** Druhá Božská osoba, Boží Syn, ktorý sa stal človekom, aby nás vykúpil. Počal sa v lone Panny Márie z moci Ducha Svätého. Ako 30 ročný začal verejne účinkovať a povolal si apoštolov a učeníkov. Učil o tom, aký je náš nebeský Otec. Učenie potvrdzoval aj znameniami (zázrakmi). Smrťou na kríži sa obetoval za hriechy celého ľudstva a otvoril nám tak bránu do neba. Po svojej smrti vstal z mŕtvych. Po 40 dňoch od svojho zmŕtvychvstania vystúpil do neba a vrátil sa znova na konci sveta, aby obnovil na zemi Božie kráľovstvo.
- 12. Čo znamená meno Ježiš?** Spasiteľ, Vykupiteľ, Záchranca.
- 13. Ako sa stal Boží Syn človekom?** Tak, že pôsobením Ducha Svätého prijal z Panny Márie také telo a dušu, ako máme my ľudia.
- 14. Kto je Duch Svätý?** Tretia božská osoba, o ktorej Ježiš povedal, že nám ho daruje po svojom nanebovstúpení. Ježiš ho nazval ako Tešiteľ. Duch Svätý sa zjavuje vo Svätom písme ako holubica alebo ako plameň. Je dokonalou Láskou medzi Bohom Otcom a Bohom Synom. Duch Svätý dáva duši človeka potrebnú silu milovať Boha a odvážne vyznávať vieru v Neho pred ľuďmi. Duch Svätý nám dáva aj rôzne dary (charizmy), ktorými môžeme pomáhať Cirkvi.
- 15. Čo je viera?** Viera je súhlas s tým a prijatie toho, čo nás učí náš Pán Ježiš Kristus. Viera znamená aj úplné spoľahnutie sa na Božiu pomoc a že každý náš okamih má Boh vo svojich rukách.
- 16. Čo je Sväté písmo a na aké hlavné časti sa delí?** Je to zjavenie, ktoré Boh daroval ľudstvu cez vybraných ľudí – svätopiscov. Týchto svätopiscov si Boh vybral a oni pod vedením Ducha Svätého napísali všetko to podstatné, čo máme o Bohu vedieť. Obsahom Svätého písma sú pravdy o Bohu a o našom poslednom celi. Sväté písmo je súbor viacerých kníh, ktoré napísali viacerí autori. Sväté písmo sa skladá zo Starého a Nového Zákona.
- 17. Čo je hriech?** Hriech je vedomé a dobrovoľné prekročenie Božích prikázaní. Zaujímavé je hebrejské slovo *chatá* ktoré označuje hriech. Doslova znamená minúť cieľ. Ak teda hrešíme, blúdime a míňame svoj posledný cieľ – nebo. Ak však zmeníme svoje správanie, robíme pokánie, znova ideme po dobrej ceste.
- 18. Čo je prvotný (dedičný) hriech?** Je to hriech, ktorý spáchali naši prarodičia Adam a Eva a spočíval v neposlušnosti a v rozhodnutí žiť bez Boha. Tým nás dostali do tohto pozemského života. Tento hriech dedíme, avšak krstom sa nám zmýva. Jeho následky však pretrvávajú a prejavujú sa ako: náklonnosť ku konaniu zla, smrteľnosť, ťažkosť v poznávaní Boha.
- 19. Ako hrešíme:** Hrešíme slovami, myšlienkami, skutkami a zanedbávaním dobrého.
- 20. Na aké skupiny sa delia hriechy? A akým spôsobom hrešíme?** Hriechy delíme na ľahké (všedné) a na ťažké (smrteľné alebo hlavné). Rozdiel medzi nimi je, že pri

ľahkých hrešíme nechtiac a hrešíme v malých veciach a ľahké hriechy nám iba narúšajú vzťah s Bohom. Avšak pri ťažkom hriechu hrešíme dobrovoľne a vedome a v ťažkých veciach. Ťažké (smrteľné) hriechy nám zabíjajú vzťah s Bohom, zatvárajú nám bránu do neba a otvárajú bránu do pekla. Práve tieto hriechy sme povinní vyznať vo sviatosti zmierenia, lebo čo na spovedi raz vyznáme (akokoľvek zahanbujúce a nepríjemné by to bolo), to Boh naveky odpúšťa a nikdy nám to už nepripomenie. Sám Boh pri rozhrešení, ktoré dostávame pri spovedi „zatvára“ bránu do večného zatratenia, ktorú sme si ťažkým hriechom otvorili a znovu pred nami otvára bránu do neba.

21. **Vymenuj 7 hlavných (smrteľných alebo ťažkých hriechov):** Pýcha, lakomstvo, závišť, hnev, smilstvo, obžerstvo, lenivosť.
22. **Čo je svedomie?** Je to vnútorný hlas, ktorý nám hovorí, že sa máme vyhýbať zlu, konať dobro a milovať Boha. Tento hlas sa v nás ozýva preto, lebo nás stvoril Boh a vložil do nás svoj zákon. Ozýva sa v nás pred spáchaním zla aj po spáchaní zla, ale aj po vykonaní dobra. Svedomie však treba správne formovať. Formujú ho hlavne rodičia, vychovávatelia ale aj spoločnosť. Najviac ho máme formovať podľa právd našej viery.
23. **Vymenuj 7 sviatostí:** Krst, birmovanie, eucharistia, sviatosť pokánia/zmierenia, pomazanie chorých, kňazstvo, manželstvo.
24. **Čo nám dáva krst a ako sa udeľuje? Kto môže krstiť?** Krstom sa nám zmýva dedičný hriech, stávame sa Božími deťmi, stávame sa členom Cirkvi a vlieva sa do nás Duch Svätý. Udeľuje sa trojitým liatím vody a vyslovením: *Meno (napríklad Kristián), ja ťa krstím v mene Otca, i Syna, i Ducha Svätého. Amen.* Krstiť môže diakon (predstupeň kňazstva), kňaz a biskup. V prípade, že hrozí tomu, koho chceme krstiť smrť, a niet nikde na blízku kňaza, môže krstiť každý, dokonca aj nepokrstený, ale musí krstiť tak, ako to predpisuje Cirkev a musí mať aj úmysel, že chce krstiť, ako krstí Cirkev.
25. **Čo nám dáva birmovka a ako sa udeľuje? Kto môže birmovať?** Birmovanie nám dáva silu žiť ako kresťan a vyznávať vieru pred ľuďmi. Stávame sa tak dospelými kresťanmi a zodpovednými za svoj náboženský život pred Bohom i jeho Cirkvou.
26. **Čo je sviatosť birmovania?** Birmovanie je sviatosť, v ktorej Kristus pokrsteného naplní Duchom Svätým ako osobitným darom na posilnenie, aby sa užšie spojil s Cirkvou a mal účasť na jej vzraste; aby šíril a bránil vieru slovom i skutkom a aby verne vydával svedectvo o Kristovi.
27. **Ako sa udeľuje sviatosť birmovania?** Birmovanie sa udeľuje vkladáním rúk a pomazaním na čelo olejom, ktorý sa volá krizma.
28. **Čo je to krizma?** Je to olivový alebo rastlinný olej zmiešaný s balzamom a posvätený biskupom na Zelený štvrtok.
29. **Aký je dialóg medzi biskupom a birmovancom počas udeľovania tejto sviatosti?**

Birmovanec najskôr povie svoje birmovné *meno*, ktoré si zvolil.

Biskup: „*(Meno), prijmi znak daru Ducha Svätého*“.

Birmovanec: „*Amen*“.

Biskup: „*Pokoj s tebou*“.

Birmovanec: „*I s duchom tvojím*“.

30. Aké sú účinky birmovania:

- a) Dostávame sedem darov Ducha Svätého
- b) Upevňujú sa v nás tri božské čnosti, ktoré sme dostali už pri krste: viera, nádej a láska
- c) Vtláča sa nám do duše nezmazateľný znak.

31. Aké je ovocie Ducha Svätého? Je ich dvanásť: Láska, radosť, pokoj, trpezlivosť, zhovievavosť, dobrotá, láskavosť, vľúdnosť, vernosť, skromnosť, zdržanlivosť, čistota“ ([Gal 5,22-23](#)).

32. SEDEM DAROV DUCHA SVÄTÉHO:

1. Dar múdrosti
2. Dar rozumu
3. Dar rady
4. Dar sily
5. Dar poznania
6. Dar nábožnosti
7. Dar bázne voči Bohu

33. Čo je eucharistia? Kedy bola založená eucharistia? Eucharistia (sväté prijímanie, Telo Kristovo, chlieb z neba) je pokrm pre dušu, ktorý nás posilňuje, posväcuje a očisťuje od hriechov. Eucharistia po grécky znamená vzdávanie vd'aky. Bola založená pri poslednej večeri, keď Ježiš podal apoštolom chlieb so slovami: vezmite a jedzte, toto je moje telo, ktoré sa obetuje za vás, a keď podal apoštolom kalich s vínom a povedal: toto je moja krv novej a večnej zmluvy, ktorá sa vylieva za vás a za mnohých na odpustenie hriechov. Toto robte na moju pamiatku. Ježiš je takto medzi nami prítomný v spôsobe chleba a vína až do konca sveta.

34. Čo je svätá spoveď? Ako prebieha? Kto môže spovedať?

Je to prostriedok, ktorý nám daroval Ježiš Kristus, aby nám mohli byť odpustené hriechy, ktoré páchame po svojom krste. Na spoveď sa máme dobre pripraviť spytovaním svedomia. Keď zistíme, aké máme hriechy, úprimne ich ľutujeme a chceme sa polepšiť. Potom prichádzame ku svätej spovedi. Na začiatku sa pozdravíme a povieme kňazovi, kedy sme boli na poslednej spovedi a vyznáme všetky ťažké hriechy. Potom počúvame povzbudenie alebo poučenie od kňaza a aký kajúci skutok máme po svätej spovedi urobiť (často je to modlitba). Potom nás kňaz vyzve povedať ľútosť nad hriechmi a udelí nám rozhrešenie, pri ktorom sa prežehnáme. Spovedať môže len kňaz a biskupi. Spovedať nemôže diakon.

35. Čo je pomazanie chorých? Ako sa udeľuje a kto ju môže udeľovať?

Pomazanie chorých je prostriedok, cez ktorý Ježiš Kristus posilňuje chorého, odpúšťa hriechy a môže aj uzdraviť. Pomazanie chorých je najmä pre tých, ktorí majú ochorenie, ktoré môže ohroziť ich život, ktorí sú pred ťažkou operáciou a pod. Pomazanie chorých sa udeľuje vkladáním rúk a pomazaním olejom chorých a príslušnými modlitbami. Pomazanie chorých môže udeľovať iba kňaz a biskup. Nemôže ho udeliť diakon. Môže sa udeliť viackrát za život, vždy keď sa zhorší zdravotný stav.

36. Čo je manželstvo? Kto môže sobášiť? Ako sa muž a žena stanú manželmi?

Manželstvo je nerozlučiteľné a celoživotné spoločenstvo muža a ženy, ktoré je zamerané na ich dobro (vzájomná láska a úcta) a plodenie a výchovu detí. Pri sobášnom obrade na snúbencov zostupuje Božie požehnanie, ktoré im dáva potrebnú silu milovať sa v dobrom i zlom, a žiť všetky záväzky a povinnosti potrebné pre manželský život. Sviatosť manželstva má svoj pôvod v rajskej záhrade, keď Boh spojil Adama a Evu a prikázal im, aby sa milovali a naplnili zem potomstvom.

37. Čo je kňazstvo? Aké má stupne? Kto môže svätiť kňazov?

Kňazstvo je služba prostredníctvom ktorej Boh priamo pôsobí medzi ľuďmi. Kristus odovzdal Cirkvi, ktorú ustanovil 7 sviatostí, t.j. 7 spôsobov, v ktorých Boh priamo pôsobí. Pri kňazskej vysviacke kňaz dostáva moc vysluhovať ľuďom tieto sviatosti. Sviatosť kňazstva udeľuje biskup vkladáním rúk a modlitbou pri kňazskej vysviacke. Sviatosť kňazstva udeľuje kňazskú moc, Božiu milosť a nezmazateľný znak, ktorý spôsobuje, že kňaz je kňazom naveky. Táto moc - kňazstvo sa po prijatí už nikdy nedá stratiť – podobne ako krst. Z Kristovho ustanovenia sú tri stupne kňazstva: biskup, kňaz a diakon. Poslaním kňaza je: hlásať evanjelium, prinášať obeť svätej omše, udeľovať sviatosti a modliť sa za ľudí a požehnávať ich.

38. Kedy vznikla sviatosť kňazstva? Sviatosť kňazstva bola založená pri poslednej večeri, keď Ježiš kázal: Toto robte na moju pamiatku, a keď Ježiš pri svojom nanebovstúpení povedal apoštolom: Chodte do celého sveta a učte všetky národy.

39. Kto daroval ľudstvu Desatoro Božích prikázaní?

Desatoro Božích prikázaní daroval ľudstvu sám Boh cez Mojžiša. Boh ho daroval na vrchu Sinaj a napísal ho prstom do kamenných tabúl.

40. Vymenuj Desatoro Božích prikázaní.

1. Ja som Pán, tvoj Boh, nebudeš mať iných bohov, ktorým by si sa klaňal.
2. Nevezmeš Božie meno nadarmo.
3. Spomeň si, že máš svätiť sviatočné dni.
4. Cti otca svojho i matku svojho.
5. Nezabiješ.
6. Nezosmilniš.
7. Nepokradneš.
8. Nepreriekneš krivého svedectva proti svojmu bližnému.
9. Nebudeš žiadostivo túžiť po manželke bližneho svojho.
10. Nebudeš túžiť po majetku bližneho svojho ani po ničom, čo je jeho.

41. Ako znie prvé, druhé a tretie Božie prikázanie a ako ich dodržiavame?

1. Ja som Pán, tvoj Boh, nebudeš mať iných bohov, ktorým by si sa klaňal. Toto prikázanie dodržiavame, keď milujeme Boha, pravidelne sa modlíme a nedávame namiesto Boha na prvé miesto vo svojom živote majetky, peniaze, veci a ľudí.
2. Nevezmeš Božie meno nadarmo. Toto prikázanie dodržiavame, keď Božie meno a mená svätých vyslovujeme s úctou a pri modlitbe, nie zo srandy, alebo v hneve. Keď neprisaháme na Boha, že máme pravdu.
3. Spomeň si, že máš svätiť sviatočné dni. Toto prikázanie dodržiavame, keď v nedeľu a v prikázané sviatky sme účastní a sústredení na svätej omši, zdržiavame sa od ťažkej a hlučnej práce, ideme na prechádzku, ideme na návštevu rodiny alebo chorých, modlíme sa, čítame duchovnú literatúru a trávime čas tak, aby nám nič nenarušalo náš vzťah s Bohom. Nehlučné a ľahké práce v záhrade, ak sme už boli na svätej omši, môžeme robiť. Tiež môžeme umyť po jedle riady.

42. Ako znie štvrté, piate a šieste Božie prikázanie a ako ich dodržiavame?

4. Cti otca svojho i matku svoju. Toto prikázanie dodržiavame, keď svojim rodičom prejavujeme úctu, pomáhame im, robíme im radosť a poslúchame ich (v rozumnej a spravodlivej veci), tiež sa máme za svojich rodičov modliť. Toto prikázanie dodržiavame aj úctou a poslušnosťou voči autoritám.
5. Nezabiješ. Toto prikázanie zachovávame, keď si neškodíme na zdraví, keď neprechováваме nenávisť voči ľuďom, ktorí nám ubližujú, keď nikomu neubližujeme s cieľom ho zabiť, keď neubližujeme fyzicky alebo psychicky, či slovne, keď ochraňujem život od narodenia až po prirodzenú smrť.
6. Nezosmilniš. Toto prikázanie dodržiavame, keď nepozeráme necudné filmy, keď nemáme dvojzmyselné reči, keď sa zdržiavame necudných skutkov a myšlienok, keď neobliekame vyzývavo.

43. Ako znie siedme, ôsme, deviate a desiate Božie prikázanie a ako ich dodržiavame?

7. Nepokradneš. Toto prikázanie dodržiavame, keď nepoškodujeme cudzí majetok, keď neberieme niečo, čo nám nepatrí, ani k tomu nenavádzame iných, keď nie sme lakomí, keď platíme dlhy a delíme sa o to, čo máme s chudobnými.
8. Nebudeš krivo svedčiť proti svojmu bližnému. Toto prikázanie dodržiavame, keď hovoríme pravdu, keď neohovárame, keď nehovoríme bezdôvodne o chybách iných, keď nepoškodujeme povesť iného človeka.
9. Nebudeš žiadostivo túžiť po manželke bližneho svojho. Toto prikázanie dodržiavame, keď chránime manželské sľuby iných manželov. Keď dodržiavame manželskú celoživotnú vernosť a nabádame k tomu aj iné manželské páry.
10. Nebudeš túžiť po majetku svojho bližneho, ani po ničom, čo je jeho. Toto prikázanie dodržiavame tak, ako aj 7. Božie prikázanie.

44. Vymenuj päť cirkevných prikázání.

1. V nedeľu a v prikázaný sviatok sa zúčastniť na svätej omši
2. Zachovávať prikázané dni pokánia.

3. Aspoň raz v roku sa vyspovedať a vo Veľkonočnom období prijať Sviatosť oltárnu.
4. Uzatvárať manželstvo pred tvárou Cirkvi.
5. Podporovať Cirkevné ustanovizne (charitu, médiá)

45. Čo je modlitba? Aké druhy modlitieb poznáme? Kedy sa máme modliť? Potrebuje Boh naše modlitby? Modlitba je náš rozhovor s Bohom. Môžeme sa modliť osamote ale i v spoločenstve (súkromne alebo verejne). Poznáme modlitbu vďaky, odprosovania, chvály a prosby. Modliť sa máme v priebehu celého dňa, ale najmä ráno a večer. Boh nepotrebuje naše modlitby, no my ich potrebujeme, lebo nás spájajú s Bohom a premieňajú nás. Najdokonalejšou formou modlitby je svätá omša.

46. Čo je svätá omša? Z akých častí sa skladá svätá omša? Svätá omša je nekrvavá obeta, pri ktorej sa obetuje Ježiš Kristus svojmu nebeskému Otcovi skrze službu kňaza. Svätá omša sa skladá z dvoch častí: bohoslužba slova a bohoslužba obety.

47. Ako sa máme správať v kostole a počas svätej omše? V kostole sa správame slušne, nerušíme ostatných, stojíme a sedíme rovno, nebavíme sa. Počas svätej omše dávame pozor, aké Božie slovo sa číta, na kázeň, sústreďujeme sa na obrady, aktívne odpovedáme a spievame. Pokiaľ nemáme vážne zdravotné problémy, sme prítomní vo vnútri kostola. Počas sv. omše Boh skutočne a reálne vchádza do bielej hostie, ktorá sa premieňa na Kristovo telo a krv. V tej chvíli sa sprítomňuje Ježišova smrť a obeta na kríži. Pri premenení je to akoby sme sa skutočne preniesli v čase o 2000 rokov dozadu pod križ, na ktorom zomiera Kristus. Preto sa sv. omša nazýva aj Najsvätejšia obeta.

48. Čo je to diecéza? Diecéza je územie, ktoré spravuje biskup, preto sa nazýva aj biskupstvo. Do tohto územia patria rôzne farnosti. Naša diecéza, do ktorej patrí naša farnosť sa nazýva nitrianska diecéza.

49. Ako sa volá náš diecézny biskup a jeho pomocný biskup? Náš nitriansky biskup sa volá Viliam Judák a jeho pomocný biskup sa volá Peter Beňo.

50. Kto nás učí veriť Ježišovu pravdu? Cirkev, ktorú založil Ježiš Kristus.

51. Čo je to Cirkev? Cirkev je Boží ľud, tajomné Kristovo telo a chrám Ducha Svätého. Je to spoločenstvo pokrstených, zhromaždených nebeským Otcem, vykúpených Ježišom Kristom a posvätených Duchom Svätým, ktorí pod vedením biskupov v spojení s Kristovým námestníkom – pápežom, kráčajú k blaženému životu Najsvätejšej Trojice. Sv. Pavol učí: Kristus je hlavou, my sme údmi tajomného tela.

52. Na čo Ježiš založil Cirkev? Ježiš založil Cirkev, aby oslavovala Boha; živila Boží ľud sviatosťami, a tak ich viedla k spáse.

53. Po akom svätom či svätej si si zvolil birmovné meno a čo vieš povedať z jeho života?